

OLIMPIADA REPUBLICANĂ LA ISTORIA ROMÂNILOR ȘI UNIVERSALĂ.
etapa republicană, 9 mai 2026, Clasa a XII-a.

Timp de lucru: 180 minute

MULT SUCCES !

Citiți cu atenție sursele istorice propuse. În baza lor, a cunoștințelor și a competențelor dobândite, răspundeți la întrebările propuse.

Sursa A: Tabel: Pierderile umane ale puterilor beligerante în Primul Război Mondial

nr.	State beligerante	Victime ale Primului Război Mondial		
		morți	răniți	prizonieri
1.	Rusia	2.762.064	4.950.000	2.500.000
2.	Germania	1.611.104	3.783.143	772.522
3.	Franța	1.427.800	3.044.000	453.500
4.	Austro-Ungaria	911.000	3.000.000	443.000
5.	Marea Britanie	807.451	2.089.108	64.907
6.	România	339.117	200.000	116.000
7.	SUA	107.284	191.000	4.912
8.	Japonia	300	907	3

(Paul Johnson. *O istorie a lumii moderne*. București: Humanitas, 2003)

Sursa B: „La urma urmei, principala preocupare a poporului american este afacerea. Ei sunt profund preocupați de producție, cumpărare, vânzare, investiții și prosperitate în lume”. (Calvin Coolidge. *Discurs adresat editorilor de ziare americane*, 17 ianuarie 1925)

Sursa C: „O găină în fiecare oală și un automobil în fiecare curte”. (*Slogan electoral republican*, 1928)

Sursa D: „Singurul lucru de care trebuie să ne temem este teama însăși.” (Franklin D. Roosevelt. *Discurs inaugural*. 4 martie 1933)

Sursa E: „Următorii cinci ani în Germania trebuie consacrați reînarmării poporului german. Orice plan de creare a slujbelor pe care îl sprijinim public trebuie judecat după criteriul dacă este sau nu necesar din punctul de vedere al reînarmării poporului german. Acest principiu trebuie să fie prioritar oricunde și oricând.... Poziția Germaniei în lume va fi condiționată în mod hotărâtor de poziția forțelor armate germane. Iar de asta depinde și poziția economiei germane în lume” (Din discursul lui Hitler în fața miniștrilor săi la 8 februarie 1933. În: Richard J. Evans. *Al Treilea Reich*. Vol. II. București 2012, p. 369)

Sursa F: „Noile dificultăți create României de diversele măsuri restrictive la care a fost supus exportul ei în diferite țări, atât prin limitarea cantităților exportate, cât și prin regimul restrictiv de devize, care se aplică în diferite țări, au determinat guvernul român să hotărască o reglementare a importului” (Ion Lugojanu, ministrul industriei și comerțului al României, 1932. În: Ioan Scurtu, Gheorghe Buzatu. *Istoria Românilor în sec. XX*. București, 1999, p. 253)

Nr.	Item	Scor	
Subiectul I: Timpul, spațiul și limbajul istoric în baza analizei și utilizării surselor istorice			
1.	În baza <i>Sursei A</i> și a cunoștințelor deținute, identificați și explicați 2 (două) consecințe economice de durată ale Primului Război Mondial asupra economiei mondiale, argumentând pentru fiecare consecință relația cauză–efect dintre pierderile umane și transformările economice produse.	L	L
	1. _____	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
	_____	3	3
	_____	4	4
	_____	5	5

Subiectul III. Relația de cauză-efect

III	Demonstrați relația de cauzalitate dintre criza economică și socială a anilor 1980, politica gorbaciovistă și căderea regimurilor comuniste în Europa, identificând cauzele profunde (min. 3) și efectele imediate (3) și de durată (3) ale acestui proces și formulând o concluzie argumentată privind impactul său asupra reorganizării politice a continentului european.	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
		6	6
		7	7
		8	8
		9	9
		10	10
		11	11
		12	12
		13	13
		14	14
		15	15
		16	16
	17	17	

Subiectul IV: ESEU

	<i>Sursa F</i> „Basarabia a avut parte în devenirea ei, în variile forme la care s-a înfățișat la întâlnirea cu Istoria, de trei etape în care modernizarea ei s-a produs, atâta câtă s-a produs. Prima, și cea mai semnificativă, s-a derulat atunci când a fost inclusă în România Mare. Etapă întreruptă brutal de Moscova care, după ocupația sovietică, a preluat ea frâiele, impunând o a doua formă de modernizare, specifică regimurilor de extracție comunistă. Această formulă s-a concretizat prin ceea ce s-a numit „dictatură de dezvoltare”, cuplată cu planificare economică și alocarea centralizată a sarcinilor fiecărui membru teritorial al URSS. Această manieră de modernizare, aberantă și ineficientă până la urmă, s-a aplicat în tot lagărul comunist, în funcție de anumite contexte specifice. [...] A treia etapă de modernizare a început în 1990 și nu s-a terminat nici astăzi. Numele ei este europenizare, dar traseul se dovedește dificil, sincopat și, nu o dată, haotic. (Dan Dungaciu. <i>Basarabia după Unire. Un exercițiu de deconstrucție</i> . În: <i>Adevărul</i> , 06.08.2022)	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
		6	6
		7	7
		8	8
		9	9
		10	10
	11	11	

Ponind de la *Sursa F*, elaborați un eseu, încadrat în 1,5 pagini, la tema:

MODERNIZAREA BASARABIEI CA PROCES DISCONTINUU: DE LA INTEGRAREA ÎN ROMÂNIA MARE LA INTEGRAREA EUROPEANĂ

Notă: La elaborarea eseului se va ține cont de: abordarea logică a tematicii (introducere, cuprins, concluzii); identificarea și descrierea elementelor de discontinuitate (1918, 1940/1944 și 1991), demonstrarea relației de cauzalitate dintre natura regimului politic și caracterul reformelor promovate, demonstrarea sau infirmarea faptului că reformele/politicile regimurilor respective au avut un caracter modernizator; formularea argumentelor relevante (câte 2 pentru fiecare etapă) pentru demonstrarea/infirarea discontinuității; formularea relațiilor cauză-efect (3); plasarea în timp (cel puțin 3 date cronologice) și spațiu a evenimentelor; încadrarea personalităților istorice (cel puțin 2); formularea argumentată a concluziei.

12 12
13 13
14 14
15 15
16 16
17 17
18 18
19 19
20 20
21 21
22 22
23 23
24 24
25 25
26 26
27 27
28 28
29 29
30 30
31 31
32 32
33 33
34 34
35 35
36 36
37 37
38 38

